PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU

MIESIĘCZNIK

Z·P·N·P I W

ROK IV 1936/7

WYDAWNICTWO SEKCJI PEDAGOGICZNEJ ZWIĄZKU POLSKIEGO NAUCZYCIELSTWA PRZEDSZKOLI I WYCHOWAWCÓW

ROK IV SIERPIEŃ 1936 Nr. 1

PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU

TREŚĆ NUMERU:

W SPRAWIE KWALIFIKACYJ ZAWODOWYCH NAUCZYCIELEK PRZEDSZKOLI

Czujemy się w obowiązku podać do wiadomości naszych czytelników okólnik Zarządu Głównego Zw. P. N. P. i W. W sprawie egzaminów kwalifikacyjnych, które w tej chwili interesują cały ogół nauczycielek przedszkoli

REDAKCJA.

DO KOLEŻANEK NAUCZYCIELEK PRZEDSZKOLI W POLSCE.

SPRAWA EGZAMINÓW KWALIFIKACYJNYCH.

Zarządzenie Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 lutego 1936 r. w sprawie wykonania postanowień dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.X.1933 r. „O kwalifikacjach zawodowych wychowawczyń przedszkoli" (Dz. U. Rz. P. Nr. 85, poz. 645) wywołało duże zaniepokojenie w szeregach nauczycielek przedszkoli tembardziej, że termin egzaminów kwalifikacyjnych, podany przez Pana Ministra, był prawdziwą niespodzianką. Zaniepokojenie egzaminami kwalifikacyjnemi systematycznie potęgują różne „osobistości", którym, widocznie, zależy, by jak największa ilość nauczycielek przedszkoli z początkiem roku 1936/37 została pozbawiona pracy. Na innem miejscu omówimy szeroko komu zależy na wywołaniu niepokoju wśród nauczycielek przedszkoli, które i tak stale i ciągle pracują w obawie przed redukcją i w ciągłym niepokoju, jaki los je spotka w dniu następnym.

W okólniku tym informujemy tylko, członków i wszystkie nauczycielki przedszkoli, o skutkach prawnych Rozporządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 lutego r. b. (Dz. U. M. W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 10/III. 1936 r.) i okólniku M. W R. i O. P. Nr. 30

z dnia 7/IV. 1936 r. (II P. 1921/36). Prosimy więc wszystkie nauczycielki przedszkoli (czynne i pozostające bez pracy) o uważne przeczytanie zamieszczonych wyjaśnień:

U W A G A!

Które nauczycielki przedszkoli posiadają kwalifikacje do zajęć w przedszkolach i nie potrzebują ani zdawać egzaminu, ani składać podań o przyznanie im kwalifikacyj w myśl dekretu Pana Prezydenta Rzplitej z 27/X. 1933 r.

Te nauczycielki przedszkoli (czynne i pozostające bez pracy), które pokończyły seminarja i na świadectwie ich firuguje podpis delegata Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej).

II. Które nauczycielki przedszkoli winny starać się o przyznanie kwalifikacyj przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego bez składania egzaminu?

Te nauczycielki przedszkoli, które pokończyły przed rokiem 1928 seminarja, lecz na świadectwach swoich nie mają podpisu delegata Ministerstwa W. R. i O. P. (Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej); dalej te nauczycielki, które przed rokiem 1928 ukończyły kursy: froeblowskie, ochroniarskie, lub inne dla wychowawczyń przedszkoli; te, które po roku 1928 ukończyły różne kursy, a w roku 1933 przed dniem 30/X. miały ukończone 30 lat życia i przepracowały w przedszkolu przynajmniej trzy lata, i wreszcie te nauczycielki, które nie posiadają żadnych kwalifikacyj zawodowych, lecz w roku 1933 przed dniem 30/X. ukończyły 30 lat życia i przepracowały w przedszkolu conajmniej 3 lata.

III. Które nauczycielki przedszkoli podlegają egzaminom w myśl dekretu Pana Prezydenta Rzplitej z dnia 27/X. 1933 r.?

Te wszystkie nauczycielki przedszkoli, o których nie wspominamy w odpowiedziach na punkt I i II.

IV. Co winny uczynić nauczycielki przedszkoli, które pragną uzyskać kwalifikacje pełne bez zdawania egzaminów?

Winny natychmiast złożyć podanie do Ministerstwa W. R. i O. P. za pośrednictwem Inspektora Szkolnego, w rejonie którego znajduje się przedszkole, lub, jeżeli to są nauczycielki bezrobotne — do Inspektora Szkolnego w rejonie którego zamieszkują.

V. Jak należy pisać podania o przyznanie kwalifikacyj bez składania egzaminu?

Podania należy pisać według załączonego wzoru:

W Z Ó R

Do
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
za pośrednictwem Kuratorjum Szkolnego w . . . .
i Inspektora Szkolnego w . . . .

(imię i nazwisko, adres, stanowisko w przedszkolu
i adres przedszkola.

P O D A N I E

Na mocy dekretu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 roku „O kwalifikacjach zawodowych wychowawczyń przedszkoli" (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 645), oraz rozporządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 20 lutego 1936 r. i okólnika M. W. R. i O. P. Nr. 30 z dnia 7 kwietnia 1936 r. (II. P. 1921/36) proszę Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o przyznanie mi kwalifikacyj zawodowych wychowawczyni przedszkola.

W roku . . . . . . ukończyłam . . . .
w roku . . . . . . rozpoczęłam pracę w . . . .
i mam obecnie przepracowanych w przedszkolu lat . . . . . .
Załączam świadectwa wykształcenia ogólnego i zawodowego, oraz świadectwa pracy. Urodziłam się w roku . . . .
dnia . . . . miesiąca . . . .

(własnoręczny podpis)

miejscowość, dnia, miesiąc, rok.

U W A G A.

W miastach, które są siedzibą kuratorjów szkolnych podania należy składać bezpośrednio do Kuratorjum. Nauczycielki przedszkoli pozostające obecnie bez pracy w podaniu podają tylko miejsce zamieszkania. Jeżeli podania przesyłane są pocztą — należy je nadać listem poleconym, jeżeli doręczane są do Inspektoratu bądź Kuratorjum osobiście — należy żądać pokwitowania z odbioru na piśmie.

Za Zarząd Główny

Sekretarz (—) I. Opolska. Prezes (—) A. Lewandowski.

Związek Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców
Warszawa, Marszałkowska 53 a, m. 24.

P. S. Koleżanki, którym przysługuje prawo otrzymania kwalifikacyj drogą decyzji Ministerstwa W. R. i O. P., a którym władze szkolne z różnych względów odmówiły przyznania tych kwalifikacyj proszone są o niezwłoczne informowanie o tem Zarządu Głównego. Jednocześnie prosimy wszystkie Koleżanki by przesyłały do Zarządu Głównego możliwie szczegółowe informacje o przebiegu egzaminów kwalifikacyjnych.

Zarząd.

Nasza praca dla rozwoju wychowania przedszkolnego

Przedszkola w Polsce są jeszcze w chwili obecnej, jakby oazami, oddalonemi od siebie dziesiątki kilometrów i pozbawionemi jakiegokolwiek kontaktu. Nic też dziwnego, że praca w przedszkolach upodobniła się do życia w oazach. Jak oazy, przedszkola mogą wykorzystać dla pracy i rozwoju tylko miejscowe bogactwa i te wiadomości metodyczne i pedagogiczne, które przed wielu laty przywiozły ze sobą nauczycielki. Tylko w niektórych miejskich środowiskach, jak Warszawa, Łódź i kilka innych miast, gdzie ilość przedszkoli jest większa i pozostaje z sobą w kontakcie — inne przedszkola pozostawione są same sobie. Nauczycielka przez szereg lat czerpie w swej pracy wiadomości tylko z tych zapasów wiedzy, które nabyła w seminarjum. A życie nie stoi w miejscu: zjawiają się nowe metody, nowe warunki życia, a co zatem idzie i inne warunki wychowawcze, o których wie tylko Stolica, gdyż tu ogniskuje się największe tętno życia. Daremnie od kilku lat Związek Pol. Naucz. Przedszkoli i Wychowawców zabiega w ministerstwie komunikacji o przyznanie nauczycielkom przedszkoli ulg kolejowych, by od czasu do czasu mogły przyjechać do miasta w celu zaopatrzenia się w nowe podręczniki, pomoce, w celu odbycia zbiorowych konferencyj i podzielenia się spostrzeżeniami i wynikami swej pracy w przedszkolach. Ten stan rzeczy nakazał nam podjąć nową akcję, która wprawdzie nie osobowo, ale umożliwiła nam nawiązanie kontaktu, jak również i wymianę myśli między wszystkiemi przedszkolami w Polsce, a mówiąc ściślej między wszystkiemi nauczycielkami, a nawet i między rodzicami dzieci z przedszkoli. Trzy lata temu rozpoczęliśmy wydawanie czasopisma p. t. „Plan prac w przedszkolu", które co miesiąc przynosi wszystkim przedszkolom najnowsze wiadomości z dziedziny metod, nowoczesnej pedagogji, zapoznaje nauczycielki przedszkoli z ładną i nowoczesną twórczością polskich pisarzy; podaje najnowsze informacje o wynikach pracowni pedagogicznej i umożliwia na swoich łamach wypowiadanie się wszystkim nauczycielkom, a tem samem dzielenie się wiadomościami z całym zespołem. Od trzech lat czynna jest również pracownia pomocy pedagogicznych, która w dziesiątki tysięcy pomocy zaopatrzyła już

przedszkola. Udzielanie przez pracownię długoterminowe kredyty znakomicie ułatwiają całemu szeregowi przedszkoli rozpoczęcie prac we właściwym czasie i sprzyjają prywatnej inicjatywie w otwieraniu nowych przedszkoli.

Drugi rok pracuje już zespół nauczycielek przedszkoli przy Sekcji pedagogicznej Z. P. N. P. i W. nad przygotowaniem racjonalnych metod w dziedzinie śpiewu i rytmiki. W dziedzinie tej panuje wielka rozbieżność i chaos. Drugi już rok przeprowadzane są doświadczenia z dziećmi i wkrótce ukaże się specjalny podręcznik z tego zakresu.

Drugi rok pracy rozpoczyna również nasze wydawnictwo p. t. „Moje Dziecko". Czasopismo to, poświęcone zarówno dla wychowawców, jak i rodziców, postawiło sobie za zadanie, jak winni się ustosunkować rodzice i wychowawcy do zagadnień wychowywania dzieci i jaki stosunek winien być między wychowawcami i rodzicami w wypadku oddawania dziecka pod opiekę wychowawców. Czasopismo to postawiło sobie za zadanie usunięcie całego szeregu nieporozumień między rodzicami i wychowawcami przy uczęszczaniu dzieci do przedszkoli, bądź szkół. Zagadnienie to w chwili obecnej jest bardzo aktualne, gdyż posyłanie dziecka do przedszkola pociąga za sobą szereg świadczeń, na które rodzice często nie chcą się zdobyć, lecz często i nie mogą się na nie zdobyć. Zadaniem czasopisma „Moje Dziecko" będzie w dalszym ciągu umożliwienie wzajemnego zrozumienia i wyrozumienia zarówno ze strony rodziców, jak i wychowawców.

Tak oto nakreśliliśmy sobie w ogólnych zarysach pracę dla rozwoju wychowania przedszkolnego, realizujemy ją i nie ustaniemy w swej pracy ani na chwilę.

Nie pomoże nic złośliwe tworzenie „sekcji" nauczycielek przedszkoli przy innych związkach; nie pomoże „zakaz" kierowniczek niektórych seminarjów, by absolwentki nie utrzymywały z nami kontaktu, bo „nie dostaną posady w przedszkolu" — nauczycielki przedszkoli z każdym rokiem dokładniej rozumieją swoją rolę w społeczeństwie, przekonały się naocznie, że osoby, które odciągają je od naszej organizacji, działają tylko w obronie swoich interesów (przykładem może służyć Warszawa, Częstochowa i inne miasta); rozumieją też wszyscy dokładnie, że na świecie nic niema wiecznego i dlatego należy zawsze iść o własnych siłach, posiłkować się własnym rozumem i działać dla dobra ogółu. Czyż te wszystkie „wielkie figury", tkwiące od szeregu lat na różnych placówkach wychowania przedszkolnego, zdobyły się na jakiś większy wysiłek dla rozwoju tego zagadnienia, czyż statystyki nie mówią wyraźnie, że zagadnienie to z każdym rokiem maleje? Te zmiany ku lepszemu, jakie zachodzą w dziedzinie wychowania przedszkolnego w ostatnich latach zawdzięczać możemy wyłącznie kilkunastoletniej wytężonej pracy naszej organizacji.

Nie znaczy to bynajmniej, że całkowitą zasługą w rozwoju wychowania przedszkolnego przypisujemy naszej organizacji: wiemy doskonale, że żyją i pracują dla dobra tego zagadnienia takie wielkie postacie, jak pani Julja Benoni-Dobrowolska i wiele innych. Pracy tych osób nad rozwojem wychowania przedszkolnego poświęcimy specjalne obszerne miejsce.

Jak zaprenumerować „PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU"?

Dla udogodnienia P. T. prenumeratorów administracja czasopisma wprowadziła w roku bieżącym pocztowe kartki zamówień na prenumeratę. Kartki te załączamy w niniejszym numerze czasopisma. Na karcie tej należy nalepić znaczek pocztowy za 10 groszy dla Warszawy, gr. 15 dla pozostałych wszystkich miejscowości. Na karcie należy podkreślić na jaki okres zamawia się prenumeratę i za pośrednictwem jakiego urzędu zostały przesłane pieniądze. Kartę należy podpisać, wyraźnie wypisać swój adres i wrzucić do skrzynki pocztowej.

Dorobek pracowni pomocy pedagogicznej

Gdy patrzę na szereg maszyn, zapełniających salę pracowni, na rzeszę ludzi, zatrudnionych przy nich; gdy przeglądam olbrzymie ilości pomocy pedagogicznych dla przedszkoli, wśród których cały szereg zasługuje na wyróżnienie, zarówno pod względem metodycznym, jak i estetycznym — mimowoli cisną się do ust słowa uznania dla wytrwałości i ofiarnej pracy grupy koleżanek, które czwarty już rok pracownię tę prowadzą.

Ofiarność kierownictwa pracowni pomocy pedagogicznych zasługuje na tem większe uznanie, że różne „typki z pod ciemnej gwiazdy", które nigdy nic wspólnego nie miały z wychowaniem przedszkolnem, które na tem polu nie mają najmniejszych zasług i doświadczeń, które nie znają zupełnie potrzeb przedszkoli — poczuły w sobie powołanie do wydawania sądów o naszych pomocach pedagogicznych.

Ale bądźmy dobrej myśli, — kierownictwo pracowni jest wytrwałe, ze spokojem zapełnia olbrzymie szafy nowemi pomocami i martwi się, że nie może na czas wykonać wszystkich zamówień, gdyż ma tak liczne zgłoszenia. Cztery lata temu pracownia wydała pierwszą pomoc dla przedszkoli, na którą odrazu miała bardzo liczne zapotrzebowania. Obecnie cennik pracowni obejmuje dwanaście stron maszynowego pisma, a na „warsztacie" pracowni wykańczany jest pośpiesznie cały szereg nowych pomysłów pomocy. Przeglądam zapotrzebowania na pomoce z roku ubiegłego: liczę je na setki, na tysiące, wprost wierzyć się nie chce, że w obecnych warunkach jest tak wielkie zainteresowanie pomocami.

Prubuję znaleźć przyczynę tego zainteresowania: na biurku kierownictwa leży dużo projektów pomocy, używanych w przedszkolach w Paryżu, Wiedniu, Szwajcarji, lecz kierownictwo informuje, że pomoce te nie zdały egzaminu doskonałości wśród naszej najmłodszej generacji w przed-

szkolach — nasze pomoce oparte są na polskich motywach i dostosowane do zagadnień naszego kraju. Każda pomoc pracowni, zanim dostanie się do ogólnego spisu, przechodzi tak zw. próbę w przedszkolu doświadczalnem.

Kierownictwo pracowni, jakkolwiek nie obce mu są metody zagraniczne, uważa za szkodliwy system przenoszenia całkowicie na nasz polski teten tych metod i to jest częściowy sukces szybkiego rozwoju naszych własnych projektów pomocy.

Są jeszcze i dwie inne przyczyny szybkiego rozwoju pracowni: dotychczas wszelkiego rodzaju pomoce robiły ręcznie same nauczycielki przedszkoli, nawet jeszcze dzisiaj widzimy na rękach niektórych nauczycielek odciski od nożyc i skaleczenia od noża. Często opowiadają nauczycielki przedszkoli, że przygotowanie ręczne chociażby znaczków do znaczenia przedmiotów w przedszkolu, zajmuje im tydzień czasu (w godzinach po zajęciach w przedszkolu) — wówczas, gdy maszyna wykona to w ciągu kilku minut. Cały wolny czas a nawet i noce musiały dotychczas poświęcać nauczycielki przedszkoli na ręczne przygotowywanie pomocy, — obecnie czas ten zużywany jest na dokształcenie i pracę społeczną.

Smutną jest tylko rzeczą, że podobno, kierownictwo państwowego seminarjum w Warszawie, po dawnemu zaleca swoim wychowankom robienie „ręczne" pomocy. Gdy weźmiemy pod uwagę, że jedna nauczycielka musi przeciętnie dla pięćdziesięciorga dzieci przygotować ręcznie pomoc do ćwiczeń — stwierdzimy, że jest to wielki nonsens.

Kierownictwo pracowni zna doskonale stan materjalny przedszkoli i jakkolwiek sama pracownia rozporządza niewielkiemi funduszami — udziela często długoterminowych kredytów przedszkolom. W roku 1935/36 udzielono takich kredytów na sumę 6 tys. zł, z których 2½ tyś. zł. jeszcze nie zostały spłacone.

Te dwie bardzo trafne dla rozwoju przedszkoli metody — zdecydowały także o rozwoju pracowni i o uznaniu jej celowości dla przedszkoli.

Raz jeszcze obrzucam wzrokiem grupy pracujących przy pomocach „bezrobotnych" koleżanek, patrzę na ruch maszyn, na olbrzymie „zapasy" pomocy Dziękuję kierownictwu za informacje i wychodzę z myślą, że gdyby w dziedzinie wychowania przedszkolnego nie było ludzi złośliwych, ograniczonych i stetryczałych — możnaby dla dobra dzieci zrobić daleko więcej, niż dotychczas.

Al.

Celem uniknięcia przerwy w otrzymywaniu czasopisma prosimy o wcześniejsze wpłacanie prenumeraty.

SEKCJA PEDAGOGICZNA ZW. POL. NAUCZ. PRZEDSZK. I WYCHOWAW.
Marszałkowska 53a m. 24, Konto P.K.O. 16.685.

Cennik
pomocy pedagogicznych i materjałów do robót

POMOCE PEDAGOGICZNE

A. Pomoce do ćwiczenia logicznego myślenia.

1. ŚRODOWISKA, (wieś, miasto, ogród, łąka, las, woda) pomoc dla dzieci starszych 6 tablic 36 tabliczek . . zł. 5,60
2. RZEMIEŚLNICY (szewc, kowal, murarz, stolarz (pomoc dla dzieci starszych 4 tablice 48 tabliczek (nowe wydanie) . zł. 6,—
3. CZTERY PORY ROKU 4 plansze duże i 32 tablice . . zł. 24,—
4. NASZE DRZEWA, pomoc dla dzieci starszych, 4 tablice i 12 tabliczek (pomoc nowa) . . . . zł. 3,—
5. CO GDZIE KUPUJMY (sklep spożywczy, mydlarnia, sklep z materjałami pośmiennemi), pomoc dla dzieci starszych, 3 tablice i 36 tabliczek . . . . zł. 5,—
6. ŚRODKI KOMUNIKACJI (lądowe, wodne, powietrzne), pomoc dla dzieci starszych, 3 tablice i 36 tabliczek (pomoc nowa) . . . . zł. 5,—

B. Pomoce do ćwiczenia spostrzegawczości.

1. GĄSKI (pomoc dla dzieci starszych), 2 tablice 12 tabliczek zł. 1,60
2. JARZYNKI, pomoc dla dzieci starszych i młodszych 4 tablice i 16 tabliczek . . . . zł. 2,50
3. MURZYNEK I MAŁPA, pomoc dla dzieci starszych, 2 tablice i 8 tabliczek . . . . zł. 3,40
4. PIES I KOGUT, pomoc dla dzieci starszych 2 tablice i 8 tabliczek . . . . zł. 1,80
5. KRASNOLUDKI I GRZYBKI, (położenie ich względem siebie), pomoc dla dzieci starszych, 2 tablice i 8 tabliczek . zł. 1,80
6. JAK SIĘ DZIECI BAWIĄ, pomoc dla dzieci młodszych 4 tablice i 16 tabliczek (nowe opracowanie) . . . zł. 3,50
7. LOTERYJKA TRZECH STOPNI (obrazy czterech przedmiotów, kontury ich i sylwety), pomoc dla dzieci starszych 6 tablic i 8 tabliczek . . . . zł. 1,50

C. Pomoce do ćwiczenia barwy, wielkości i kształtu:

1, SAMOCHODZIKI, pomoc dla dzieci młodszych w 3 zasadniczych barwach: żółty, czerwony, niebieski z uwzględnieniem kierunku, 1 tablica i 6 tabliczek . . . zł. 1,50

2. CHŁOPIEC Z BALONIKAMI, pomoc dla dzieci starszych na 6 kolorów: czerwony, niebieski, lila, żółty, pomarańczowy, zielony, 6 tablic i 36 krążków . . . . . . zł. 3.—
3. FRONTON DOMU, pomoc dla dzieci starszych do ćwicz. barw i wielkości (6 kolorów) 1 tablica i 30 tabliczek . . zł. 3,40
4. FIGURY GEOMETRYCZNE (koło, kwadrat, prostokąt i trójkąt), pomoc dla dzieci starszych do ćwicz. barw na 6 kolorów, wielkości i kształtu, 1 tablica i 45 tabliczek . . zł. 2,50

D. Pomoce liczbowe.:

1. OWOCE, pomoc do 3, 1 tablica i 9 tabliczek . . . zł. 1,50
2. ŻABKI, pomoc do 3 1 tablica i 6 tabliczek . . . zł. 1,50
3. GRZYBY, pomoc do 4, 1 tablica i 6 tabliczek . . . zł. 1,50
4. MISIE, pomoc do 5, 1 tablica i 6 tabliczek . . . zł. 1,50
5. POMOC LICZBOWA DO 5-ciu, dla dzieci starszych (nowe opracowanie), 3 tablice i 12 tabliczek . . . zł. 1,80
6. PIESKI, KOTKI, ZAJĄCE, pomoc do 6, 3 tablice i 18 tablicz. zł. 3,—
7. WAŻKI, pomoc do 7, 1 tablica i 9 tabliczek . . . zł. 1,50
8. ŚWINKI, pomoc do 8, 2 tablice i 8 tabliczek . . . zł. 1,80
9. POMOC LICZBOWA DO 9-ciu, 2 tablice i 8 tabliczek . zł. 1,80
10. OWOCE, pomoc do 10, 2 tablice i 12 tabliczek . . zł. 3,60
11. GRUSZKI I JABŁKA, pomoc do zaznajomienia dzieci z pojęciem połowy, 4 tablice i 16 tabliczek . . . . zł. 3,50
12. BUKIECIKI I WAZONIKI, pomoc dla ćwiczenia dodawania w zakresie 5, 1 tablica i 5 tabliczek . . . . zł. 1,50
13. SAMOLOTY, odnajdywanie jednego ze składników dodawania w zakresie 6, 1 tablica i 5 tabliczek . . . zł. 1,50
14. PIESKI, odnajdywanie jednego ze składników w zakresie 6, 1 tablica i 5 tabliczek . . . . zł. 1,50
15. PIES I KURKI, odnajdywanie jednego ze składników w zakres 8, 1 tablica i 5 tabliczek (pomoc nowa) . . zł. 2,—

E. Gry:

1. DOMINO LICZBOWE DO 5, 20 tabliczek . . . zł. 1,80
3. DOMINO OWOCOWE (ćwicz. liczb. do 7) 18 tabliczek zł. 1,80
4. DOMINO PRZEDMIOTOWE do ćwiczeń spostrzegawczości, 20 tabliczek . . . . zł. 1,80
5. DOMINO GWIAZDKOWE do ćwiczeń kształtu, 20 tabl. zł. 1,80
6. PRACA W ULU, gra do ćwicz. barw, orjentacji i sprawności, 77 tabliczek . . . . zł. 5,—

F. Komplety obrazków do ćwiczenia mowy:

1. WOJTUŚ ZBIERA GRZYBY, Komplet 6 obrazków . . zł. 2,50
2. HENIO ROBI ZABAWKI, Komplet 3 obrazki . . . zł. 1,20
3. ŚWIĘTY MIKOŁAJ I DZIECI, Komplet 3 obrazki . . . zł. 1,20

G. Tablice do ćwiczeń mowy:

Duże — rozmiar 47 × 33 za sztukę zł. 1,80

1. Narodzenie P. Jezusa
2. Wjazd P. Jezusa do Jerozolimy
3. Burza na morzu (nowe opracowanie)
4. Praczka
5. Nad stawem
6. Co z tego wyniknie?

Małe — rozmiar 32 × 23 za sztukę zł. 0,90

1. Sad na wiosnę (nowe opracowanie)
2. Bociany wróciły (nowe opracowanie)
3. Orka
4. Nabożeństwo majowe (nowe opracowanie)
6 Prządka
7. Fragment z targu (nowe opracowanie)
8. Ulica
8. Ulica (nowe opracowanie)
9. Dzieci nad morzem (nowe opracowanie)
10. Jak śpią dzieci (nowe opracowanie)
11. Listonosz (obrazek nowy)
12. Grzybki i strach
13. Koszałek Opałek (obrazek nowy)
14. Król Mróz
15. Na saneczkach
16. Karmienie ptasząt (nowe opracowanie)
17. Ślizgawka
18. Choinka zwierzątek
19. Odjazd zimy
20. Matka Boska Gromniczna
21. Niewiasty u grobu P. Jezusa (nowe opracowanie)

WZORY POMOCNICZE DO ROBÓT

A. Wyszywanki

Zwierzęta, ptaki i owady:

1. Piesek, Krowa, Niedźwiedź, Wiewiórka, Zając, Koza, Osioł, Pies, Koń, Owca, Koty, Świnia.

2. Pliszka, Jaskółka, Kos, Dzika gęś, Dudek, Czapla, Kukułka, Śmieciuszka, Kogut, Kura, Kurczątko, Kaczka, Słowik, Skowronek, Wróbel, Gęś domowa, Bocian, Papuga.
3. Konik polny Chrabąszcz, Motyl.

Liście, kwiaty i owoce:

1. Liście: akacji, dębu, lipy, kasztana.
2. Gruszka, jabłko, śliwki, kasztany, żołędzie, szyszka.
3. Narcyz, Bratek, Margarytka, Tulipan, Kaczeniec, Sasanka, Konwalja.

Różne:

1. Chłopiec z trąbką, Dziewczynka wiejska, Chłopiec wiejski, Dziewczynka z robótką.
2. Parasolka, Łopata, Siekiera, Młot, Taczki, Hebel, Karafka, Filiżanka, Kubek, Miseczka, Żaglówka, Młyn, Baranek wielkanocny, Pisanki, wielkanocne, Konewka, Samolot, Samochód.

B. Wzory do robót patyczkowych. arkusz gr. 20

1. Koszyczki — kwadratowy, owalny, okrągły
2. Szyfonierka — Sanki
3. Stołeczek — Fotel
4. Kołyska — Krzesło
5. Bryczka
6. Wóz drabiniasty
7. Taczki
8. Łóżko — Kanapa lub fotel
9. Drabina
10. Etażerka — Półka
11. Brona — Koszyczki

UWAGA: Przy nabywaniu od 5-ciu do 10-ciu kompletów jednakowych pomocy pedagogicznych kupujący otrzymuje 15% zniżki z ceny pomocy.

III. MATERJAŁY DO ROBÓT.

1.	Papier kolorowy, glansowany	— 1 libra	zł. 0,55
2.	Bibułka biała	— 1 libra	zł. 0,50
3.	Bibułka kolorowa	— 1 libra	zł. 0,80
4.	Rafja biała	— 1 kg.	zł. 4.—
5.	Rafja kolorowa	— 1 kg.	zł. 5,50
6.	Plastelina	— 1 pudełko	zł. 1,60
7.	Patyczki do robót	— 1 paczka	zł. 3,40
8.	Patyczki do chorągiewek	— 1 paczka (1000 szt.)	zł. 4,—

9.	Kredki Majewskiego w drzewie	— 1 pudełko	zł. 1.—
10.	Pastele Majewskiego	— 1 pudełko	zł. 0,50
11.	Pastele innych firm	— 1 pudełko	zł. 0,40
12.	Kreda kolorowa do tablic	— 1 pudełko (6 sztuk)	zł. 0,80
13.	Kreda biała do tablic	— 1 pudełko (6 sztuk)	zł. 0,25
14.	Farby wodne	— 1 sztuka	zł. 0,09
15.	Pędzelki do kleju	— 1 tuzin	zł. 0,65
16.	Klej „Collodina-Oriza"	— 1 flakonik	zł. 0,40
17.	Klej „Collodina-Oriza"	— 1 flakonik	zł. 0,30

U W A G A: Ceny niektórych materjałów do robót, jak: papieru glansowanego, plasteliny, patyczków do robót i do chorągiewek, kredek Majewskiego w drzewie, farb wodnych, pędzelków do kleju — zostały obniżone w roku bieżącym.
Jednocześnie komunikujemy, że ceny materjałów do robót mogą ulegać zmianie, w zależności od zmian cen na rynku.

IV. DZIAŁ OGÓLNY

A. ZNACZKI:

Znaczki do znaczenia przedmiotów dzieci w przedszkolu, we wszystkich kolorach, większe i mniejsze. Arkusz— 40 znaczków mniejszych lub 26 większych . . . zł. 0,15

B. DZIENNIKI.

Dzienniki frekwencyjne . . . . zł. 1,20
Dzienniki zajęć . . . . zł. 3,—
Dziennik główny . . . . zł. 3,—

C. UKŁADANKA:

1800 kartoników w 6-ciu kolorach: trójkąty, kwadraty, koła i półksiężyce w trzech wielkościach . . . zł. 9,50

D. KALENDARZ POGODY:

na każdy m-c oddzielnie . . . . zł. 2,—

Okólniki Zarządu Głównego Z. P. N. P. i W.

ZWIĄZEK POLSKIEGO NAUCZYCIELSTWA
PRZEDSZKOLI I WYCHOWAWCÓW
Warszawa, Marszałkowska 53a m. 24
Tel. 8.96-44
Konto P. K. O. 16.685

L. dz. 756/36

Do
Koleżanek Nauczycielek przedszkoli

(SPRAWA BEZROBOCIA).

Szerzące się katastrofalnie zamykanie przedszkoli w Polsce pozbawia coraz to nowe Koleżanki warsztatów pracy. Koleżanki te po utracie pracy, nie chcąc być ciężarem dla Związku, zwracają się z prośbą do Zarządu Głównego, by na okres bezrobocia, wykreślono je z organizacji. Wobec powyższego przypominamy Koleżankom o okólniku Zarządu Głównego z dnia 25.I.35 r., w którym wyjaśniliśmy, że organizacja nasza istnieje nie po to, by pobierać od członków składki w okresie ich pracy, lecz, by nieść również pomoc tym członkom, którzy pracy zostali pozbawieni.

Wszyscy więc członkowie, którzy utracili pracę są zwalniani od płacenia składek członkowskich do czasu otrzymania nowej pracy — należy tylko zawiadomić Zarząd Oddziału o utracie pracy i wypełnić dodatkową, specjalną deklarację dla koleżanek, pozostających bez pracy.

Przypominamy także Koleżankom, że Zarząd Główny oprócz zorganizowanej pomocy lekarskiej, dentystycznej i obrony prawnej — intensywnie zajmuje się wyszukiwaniem posad dla członków bezrobotnych. Prosimy więc w razie utraty pracy nie zrywać kontaktu ze Związkiem, lecz jeszcze ściślej nawiązać łączność z poszczególnemi sekcjami, a głównie z Sekcją Pośrednictwa Pracy.

Za Zarząd Główny

(—) **I. Opolska**
Sekretarz

(—) **A. Lewandowski**
Prezes

Warszawa, dn. 7.VII.36 r.

Do
Członków Związku

(W sprawie obsadzania posad w przedszkolach przez nauczycielki szkół powszechnych).

Doszło do naszej wiadomości, że w wielu miejscowościach na wakujące miejsca w przedszkolach są angażowane nauczy-

cielki szkół powszechnych. Jest to niezgodne z dekretem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o kwalifikacjach wychowawczyń przedszkoli.

Obecnie jesteśmy w posiadaniu kilku dokumentów, gdzie w przedszkolach na stanowisku wychowawczyń pracują, emerytowane kierowniczki lub nauczycielki szkół powszechnych. Uważamy, że takie postępowanie zarówno ze strony władz szkolnych, jak i tych co posady te obejmują jest mocno niewłaściwe, gdyż władzom szkolnym i nauczycielstwu szkół powszechnych wiadomo jest, że przeszło 50% nauczycielek przedszkoli daremnie po kilka lat poszukuje pracy.

Zarząd Główny postanowił w tej sprawie zwrócić się do P. Ministra W. R. i O. P. i dlatego prosi wszystkich członków, którzy posiadają dokładne wiadomości o takich wypadkach, by niezwłocznie komunikowali je Zarządowi Głównemu. Sprawę prosimy traktować, jako ważną i pilną

Za Zarząd Główny

(—) **A. Lewandowski**
Prezes

(—) **I. Opolska**
Sekretarz

Warszawa, dn. 7.VII.36 r.

Nowe wydawnictwa pomocy pedagogicznych dla przedszkoli

Z wydawnictw pracowni pomocy pedagogicznych, które już są do nabycia zasługują na specjalną uwagę następujące pomoce:

1) Nasze drzewa — na dwu dużych tablicach przedstawione są barwne sylwety gruszy, jabłoni, lipy i kasztanu; na dwunastu małych tabliczkach przedstawione są liście, kwiaty i owoce tych drzew.

Pomoc ma za zadanie dać dzieciom możność poznania drzewa po pokroju, oraz rozróżnienie liści tych drzew, kwiatów i owoców.

Pomoc p. t. „Co gdzie kupujemy?" — składa się z trzech dużych tablic przedstawiających fragmenty sklepów z materjałami piśmiennemi, artykułami spożywczemi i artykułami mydlarskiemi.

Na 36 małych tabliczkach znajdują się barwne obrazki przedmiotów, które można nabyć w trzech poszczególnych sklepach.

Dzieci mają za zadanie odpowiednio ułożyć małe tabliczki przy właściwych fragmentach sklepów.

3) Pomoc p. t. „Środki komunikacji"

— składa się z trzech dużych tablic, przedstawiających krajobrazy dróg komunikacji lądowej, wodnej i powietrznej. Na 36 małych tabliczkach umieszczone zostały barwne rysunki wszystkich środków komunikacji, z któremi dzieci się poznają i następnie układają je przy następnych krajobrazach.

Prócz tego pracownia pomocy pedagogicznych przygotowała na wszystkie miesiące roku kalendarz pogody. Z innych prac, ukończonych już zasługuje na uwagę nowy i bardzo bogaty dział wyszywanek, wzorów do robót patyczkowych, oraz cały szereg pomocy z roku ubiegłego w nowem opracowaniu. Szczegóły każdy czytelnik znajdzie w nowym cenniku zamieszczonym w bieżącym numerze „Planu Prac w Przedszkolu".

„MOJE DZIECKO"

Pod tym tytułem Wydział Wydawniczy Zw. P. N. P. i W. rozesłał w m-cu sierpniu prospekt czasopisma, które święci już drugi rok swego wydawnictwa. Czasopismo „Moje Dziecko" zamieszczać będzie na swych szpaltach w dalszym ciągu wszystkie wiadomości, które potrzebne są rodzicom i wychowawcom w ich pracy nad kształceniem i urabianiem sił fizycznych i umysłowych dziecka.

W m-cu sierpniu rozesłany został do wszystkich przedstawicieli prospekt „Mojego Dziecka" z dołączeniem do niego 1 egzemplarza tego czasopisma z roku ubiegłego. Zrobiliśmy to w tym celu, by Panie Kierowniczki i nauczycielki przedszkoli, które jeszcze tego pisma nie zaprenumerowały dla rodziców, mogły zorjentować się w wartości tego czasopisma. Czasopismo to odda odpowiednie usługi tylko wówczas, jeżeli kierownictwa przedszkoli umiejętnie zainteresują niem rodziców i jeżeli potrafią zachęcić rodziców do zbiorowego prenumerowania tego pisma za pośrednictwem kierownictwa przedszkola.

Wskazaną byłoby rzeczą, by Panie Kierowniczki i nauczycielki przedszkoli raz w miesiącu przeprowadzały z rodzicami konferencje na temat wiadomości o wychowaniu dzieci, zamieszczanych w czasopiśmie „Moje Dziecko". Pamiętać musimy, że im więcej rodzice będą uświadomieni na temat wychowania dzieci w domu — tem łatwiejsza praca będzie z dziećmi w przedszkolach i szkołach. Prenumerata czasopisma jest bardzo przystępna, gdyż wynosi miesięcznie gr. 40. Panie Kierowniczki i nauczycielki przedszkoli, które zbiorowo zaprenumerują czasopismo dla rodziców swojego przedszkola w ilości od 10 egzemplarzy — otrzymają dla przedszkola 1 egzemplarz bezpłatnie.

Zamawiać prenumeratę „Mojego Dziecka" należy pod tym samym adresem, co i „Plan Prac w Przedszkolu".

Warszawa, Marszałkowska 53a m. 24.

DOM WYPOCZYNKOWY

Zwracamy uwagę członków Związku P. N. P. i W., że związkowy dom wypoczynkowy w Białołęce Dworskiej pod Warszawą czynny będzie bez przerwy w ciągu całego roku.

Każdy członek, mający chociażby kilka dni wolnych od zajęć może tu wypocząć w spokoju, dobrych warunkach higjenicznych i wśród ładnych krajobrazów polskiej jesieni. W zimie również czekają tu członków miłe rozrywki w postaci ładnych terenów narciarskich, torów saneczkowych i t. d.

Przypominamy, że willa jest murowana, skanalizowana, na miejscu są wanny i prysznice, elektryczność, radjo i t. d. Willa znajduje się w lesie i posiada wszelkiego rodzaju urządzenia, gwarantujące bezpieczeństwo.

Willa jest kompletnie umeblowana tak, że członkowie przyjeżdżający mogą brać ze sobą jedynie pled, jasiek i osobiste przybory toaletowe.

Kuchnia jest czynna bez przerwy w ciągu całego roku tak, że pensjonarjusze w każdej chwili otrzymują posiłek na miejscu.

Warunki korzystania z domu wypoczynkowego są następujące: pobyt z całodziennem utrzymaniem, mieszkaniem i korzystaniem ze wszystkich urządzeń domu wynosi zł. 3, przytem ilość dni korzystania z domu wypoczynkowego musi być ustalona przez członka zgóry. Członkowie, którzy chcieliby korzystać z domu wypoczynkowego w ciągu całego roku, w dowolne dni, obowiązani są opłacać miesięcznie zgóry zł. 5 i ewentualnie gdyby chcieli korzystać z całodziennego utrzymania zł. 1 gr. 50 za cały dzień. (Otrzymuje się śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację).

Obejrzeć osobiście dom wypoczynkowy można w każdą niedzielę i święto, przyjeżdżając pociągiem z dworca Gdańskiego o godz. 9.50 do stacji Płudy. Na stacji w Płudach w kiosku gazetowym Ruchu można otrzymać informację co do drogi. Willa domu wypoczynkowego nazywa się „Szczęść Boże" — od stacji kolejowej do domu wypoczynkowego idzie się koło 15 minut chodnikiem asfaltowym lub krócej przez las.

Bliższych informacyj oraz karty wstępu udziela kancelarja Zarz. Gł. Zw. P. N. P. W. W-wa. Marszałkowska 53a m. 24 codziennie od godz. 10-ej do 17-ej.

Redaktor odpowiedzialny i Wydawca w imieniu Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców Z o f j a W i t k o w s k a.

R E D A G U J E K O M I T E T.

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Prenumerata roczna zł 12.—, półroczna zł 6.50; numer pojedyńczy zł 1.40. Dla członków Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców rocznie zł 10.—.

Ogłoszenia: 1/1 strona 150.— zł., ½ strony 75.— zł., ¼ strony 40.— zł., ⅛ strony 25.— zł.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Marszałkowska 53 A m. 24
tel. 8-96-44, konto P. K. O. 16.685. Pocztowe konto rozrachunkowe 352.

Redakcja czynna: wtorki — czwartki w godz. 17-ta — 19-ta.
Administracja czynna codziennie „ 14-ta — 17-ta.

Zakłady Graficzno-Introl. J. Dziewulski, Warszawa, Senatorska 10.